

Ο Ν Ο Υ Μ Α Σ

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ
ΠΟΛΙΤΙΚΗ - ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ -
ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
Δ. Π. ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ

Ἐν τῇ λαῷ ἀνῳγνέται ἅμα
δολίχη πῶς δὲ φοβᾶται τὴν
ἀλήθειαν—ΨΥΧΑΡΗΣ.

Κάθε γλώσσα ἔχει τοὺς φυ-
σικούς της κανόνες.
ΒΗΛΑΡΑΣ

ΧΡΟΝΙΑ Η'.

ΑΘΗΝΑ, ΚΕΡΙΑΚΗ 7 ΤΟΥ ΜΑΡΤΗ 1910

ΓΡΑΦΕΙΑ: ΔΡΟΜΟΣ ΖΗΝΩΝΑ ΑΡΙΘ. 2

ΑΡΙΘΜΟΣ 382

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

- ΛΕΚΑΣ ΑΡΒΑΝΙΤΗΣ. Στους «Καιρούς», «Ἐμπρός», «Νέο Ἄστυ», «Σκρίπ», «Ἐμπρός».
- ΑΣΤΡΟΥΛΑ. Φύλλα ἀπὸ ἡμερολόγιου κόρης.
- ΡΗΓΑΣ ΓΚΟΛΦΗΣ. Ὕμνος.
- ΓΡΑΜΜΑΤΑ σὲν κ. Πάλλη.
- ΚΑΒΑΡΕΤΗ ΔΙΠΛΑ. Φθινόπωρο.
- ΑΡΓΥΡΗΣ ΕΦΤΑΔΙΩΤΗΣ. Φυλλάδες τοῦ Γεροδύμου (συνέχεια).
- ΙΕΙΟΝΑΣ. Μερικὲς σκεψοῦλες (Στὸ περιθώριο τοῦ «Ἡμερολόγιου κόρης»).
- ΡΗΓΑΣ ΠΑΛΑΤΗΣ. Στὴ «Φοιτητικὴ Συντροφιά».
- ΜΙΧ. Γ. ΠΕΤΡΙΑΔΗΣ. Τὸ παιδί καὶ τὸ σχολεῖο.
- Θ. ΣΥΝΑΔΙΝΟΣ. Νόστιμες κουβέντες.
- Κ. ΧΑΤΖΟΠΟΥΛΟΣ. Μιά ἀπόκριση (συνέχεια).
- ΠΑΡΑΓΡΑΦΑΚΙΑ—Ο, ΤΙ ΘΕΛΕΤΕ—ΧΩΡΙΣ ΓΡΑΜΜΑΤΟΣΗΜΟ

ΣΤΟΥΣ «ΚΑΙΡΟΥΣ», «ΕΜΠΡΟΣ», «ΝΕΟ ΑΣΤΥ», «ΣΚΡΙΠ», «ΠΑΤΡΙΣ»

Τί μαθαίνω ; Ποῦ οἱ τόσοι σὰς οἰστροί ;
ποῦ τὰ δγκάσματα ;
Θὰ σὰς βάλλουν σφιχτό, λέει, καπίστροι
στῶν δοντιῶν τὰ χάσματα.

Κι' ἔτσι ἐνῶ πιλαλάτε μπουλοῦκι
ξέστρωτοι οἴλοι σὰς,
λέν θὰ πέφτει βροχή τὸ μασοῦκι
σὸ γυμνὸ καποῦλι σὰς.

ΛΕΚΑΣ ΑΡΒΑΝΙΤΗΣ

ΓΡΑΜΜΑΤΑ ΣΤΟΝ Κ. ΠΑΛΛΗ

Ὁ κ. Ἀλέξ. Πάλλης ἔλαβε καὶ τὸ ἀκόλουθο γράμμα ἀπὸ Ἑλλ. Σύλλογο τῆς Μακεδονίας :

Ἄριθ. 215

Ἀξιότιμε κ. Πάλλη,

Διὰ τῆς παρουσίας μας ταύτης θερμῶς Σὰς παρακαλοῦμεν ἕπως εὐαρεστούμενος μᾶς πέμψητε ὀλίγα βιβλία τῶν ἔργων Σὰς, δυνάμει τῶν ὁποίων ἡμεῖς οἱ δυστυχεῖς νέοι οἱ εὐρισκόμενοι εἰς τὸ ἀπώτερον μέρος τῆς Μακεδονίας καὶ οἱ ὅποιοι διαφοροτρόπως πιεζόμεθα ἐκ μέρους τῶν πολλαπλῶν στοιχείων ὑφ' ὧν περιστοιχιζόμεθα, θέλομεν διδαχθῆ παρὰ τῶν διδασκάλων ἡμῶν πάντων τῶν ἔργων ὑμῶν

μετὰ πάσης ζέσεως καὶ δι' αὐτῶν θέλει ἀναζωπυρωθῆ ἅπαντων ἡμῶν τὸ πατριωτικὸν αἶσθημα.

Ἐδελπιστοῦντες ὅτι ἡ παράκλησις μας αὕτη θέλει εὐμενῶς παρ' ὑμῶν εἰσακουσθῆ Σὰς εὐχαριστοῦμεν ἐκ τῶν προτέρων.

Ἐπὶ τούτοις ἄπαν τὸ διδασκαλικὸν προσωπικὸν διατελεῖ μετὰ βαθυτάτου σεβασμοῦ.

Ὅπως ὑμέτεροι

(Σφραγίδα καὶ ὑπογραφές)

Ἐπίσης καὶ ἀπὸ δασκάλους δήμου Μακεδονικοῦ :

Ἀξιότιμε Κύριε,

Σήμερον εἰς τὸ γραφεῖον τῆς Μητροπόλεως ποῦ εὐρέθημεν ἐμάθαμεν διὰ τὰ ἔργα σὰς καὶ δι' αὐτὸ σὰς παρακαλοῦμεν, ἐπειδὴ εἴμεθα πτωχοὶ διδάσκαλοι, νὰ μᾶς στείλῃς δωρεὰν μερικὰ βιβλία, Ἰλιάδα, Ταμπουράς καὶ Κόπανος καὶ ἕτι ἄλλο θὰ ἔχητε τὴν καλοσύνην, καὶ διὰ νὰ μοιράσωμεν εἰς τοὺς μαθητάς.

Σὰς εὐχαριστοῦμεν παρὰ πολὺ ἀπὸ τώρα.

Ἐν τῇ 27ῃ Αὐγούστου 1909.

Οἱ διδάσκαλοι

(Ἀκολουθοῦν 6 ὑπογραφές)

Καὶ τὸ ἀκόλουθο γράμμα ἀπὸ δασκάλους ἄλλου δήμου :

Ἐξοχε Πατριώτα,

Τὰ βιβλία σὰς ἀνοῖξαν τὰ μάτια τοῦ Μακεδονικοῦ λαοῦ, ὁ ὅποιος κρατιῶνταν εἰς τὸ σκότος ἀπὸ τοὺς Θερμοπαρακαλοῦμεν νὰ στείλητε διὰ τὰ πτωχὰ παιδιὰ τοῦ σχολεῖοῦ μας καὶ τοὺς κατεστραμένους κατοίκους. Πρὸς τούτοις καὶ μερικὸς χάρτας γιὰ τὸ σχολεῖο μᾶς.

Σὰς εὐχαριστοῦμεν ἀπὸ τώρα.

Ἐν τῇ 5 Νοεμβρίου 1909.

Οἱ ἔφοροι

(Ἀκολουθοῦν 2 ὑπογραφές).

ΥΜΝΟΣ

Οὐρανοί, βουνά, ποτάμια, ἀνέμοι, λίμνες
ἅλα χωρᾶνε μέσα στὴν ψυχὴ μου.
Μ π ἄ ρ ο ν (Τσαϊλὶδ Ἄρολδ Γ'—96)

Κορφή στῆς ζήσης τὸ βουνὸ τ' ἀδάμαστα εἶναι νιάτα.
Μὲ φτέρωσαν μιὰ χαραυγὴ σὸ βράχο τῆς Πεντέλης
κ' εἶχε βαρὶ τὸ σῆμα σ' ἀσπρογαλάζα ἀστῆτη.
Φύσα κατάγιο τῆς νυχτιάς ποῦ κυματᾶς τὰ πεῦκα,
ποῦ τὰ κλαριά ἀγουροξυπνᾶς μὲ βιά. τινάζοντάς τα,
ποῦ κλέβεις τ' ἀναστέναγμα τοῦ ἀμίλητου πλατάνου,

ποῦ γέρνει στὰ χαμόδεντρα καὶ ἀγοσοῦρᾶς θλιμένα
καὶ πάντα σου ἀντιμάχεται τὴν κρῦα σιωπὴ τοῦ σκότου.
Φύσα κατάγιο τῆς νυχτιάς καὶ πλάνευε τὸ νοῦ μου
ποῦ τὸ κρασί δὲν τὸν νικᾷ καὶ ὁ πόθος δὲ μεθᾶ τον
μὰ ἡ μυροῦδιὰ τοῦ θυμαριοῦ τὸν κροῦει σὰν κεντρι-
στήρι
καὶ συνεπαίρνει του μὲ μιᾶς τὸ λογιμὸ καὶ τὸ εἶναι
καὶ ὄλο τὸν κόσμον γύραθε μὲ ἄλλα τηρᾶ τον μάτια.

*

Σὰ λαφιασμένα ἀγριόγριδα ποῦ νοιώθουν κυνηγῶν
περιγυρᾶ μου ἦσκιμοι μουντοὶ πὰ στῆς πλαγιὰς πηδοῦνε.
Δένει μιὰ ἐλπίδα τ' ἄφρηκα καὶ μιὰ βουβὴ λαχτάρα
κ' ἐμένα δένει με θηλειὰ ἢ ματιὰ μὲ ἄλα τὰ πάντα.
Σώνει μου ὁ χτύπος τῆς καρδιάς σὰν ὄρα τοῦ θα-
νάτου,

ὁ νοῦς μου σβένεται, ἄστερας τὸν σκάει τὸ χαραμέρι.
Πέρα γελᾷ ἢ ἀνατολὴ πλατιὰ μέσ' σ' ἄσπρο φῶς τῆς
καὶ ἀπ' τὰ βουνὰ τῆς Ἐργριπὸς κεντρῶνει ὁ μέγας ἥλιος.
Ξαφνιέται ὁ Σκότος ὁ βραχνᾶς ποῦ ἐπιπνιάζεται στὴ
χώρα,

κ' εἶναι ψηλὸς καὶ ἀσοῦσοῦμος τσοπάνης καὶ γενάτος
στριμένος καὶ κακόμουντρος καὶ μαῦρος σὰν ἀράνης —
καὶ βάνει τὰ τσαρούχια του καὶ παίρνει τὸ ραβδί του
καὶ βλαστημῶντας χάνεται μέσ' στὰ ριζὰ τοῦ Πάργη.
Ψηλώνει ὁ ἥλιος καὶ χουμάει τὸ φῶς περίσσο κάτω
στὰ χαμηλὰ τὰ ἰσώματα μὲ τὰ πολλὰ τ' ἀμπέλια
ποῦ τὰ πλουμίζον οἱ ἄσσοι καὶ μακρῶοι ἄσπρο-
δρόμοι.

Κι ἀπὸ τ' ἀγέρι, ἀπὸ τὸ φῶς, ἀπ' τὸ κλαρί, ἀπ' τὸ
χῶμα
παντοῦ ἕνα θρόισμα ἀπλώνεται καὶ μιὰ φωνὴ ἀνα-
δίνει.

Τὸ μίλημα, τὸ γήτεμα, τὸ λάγγεμα, τὸ βύθος
τὸ ξέρω τάχα νὰ τὸ πῶ μὲ τῆς λαλιᾶς τὰ λόγια ;

*

Αἰάβηκε, κάμπε, ἢ σάρκα σου φλόγα στὴν αἰσθησή
μου
καὶ ἀπάνου σου ἔστησε γιορτὴ τὸ φέγγος τῆς ματιᾶς
μου.

Αὐγάει καὶ οσιέται τὸ κορμί, λεβεντονίδς τὸ δέντρο
κ' ἔχει ψυχὴ καὶ χαίρεται κ' ἔχει ματιὰ καὶ βλέπει.
Τὸ πράσινο εἶν' πολύχρωμο ἀπ' τὴν ἐλιά ὡς τὴ γλόη
— στὴ λεύκα ἀπάνου ἀσπροφεγγο, σὸ κυπαρίσσι
μαῦρο —

καὶ τᾶνθια χρυσοσκάλιστα μιὰ τέχνη κλεῖ ἢ ζωὴ τους,
γελοῦνε καὶ ὄνειρεύονται κάτω ἀπ' τὸν πλούσιον ἥλιο.
Μὰ ἡ μοῦρα τοῦ χαμοῦ ἢ πικρὴ στὰ πάντα πνέει σὰ
σκέψη
καὶ τρέμει τὸ παράπονο καὶ μέσ' σὸ γέλοιο ἀκόμα.
Κάπου τὰ καρπερὰ δεντρά γυμνὰ καὶ ἀσπίλιστά ναι